

Óli Petersen, teknari, saknar tað føroyska:

Sum at leggja Norrønu á Vaglið

- Eg skal ikki siga, at uppskotini eru í Ceausescu-stíli, men tey minna um og útstrála makt og megi. Og tað er ikki serliga føroyskt, sigur Óli Petersen um arkitektakappingina um nýggj tinghús.

TURID KJØLBRO

Sum teknari og satirikari hevur hann fingurin á puls-inum við tí, ið hendir í Føroyum, og tí eisini eina meining um uppskotini í arkitektakappingini um nýggj tinghús. Og hóast hann í tekningum sínum her í blaðnum mangan spælir upp á tað serføroyska og tjóðskaparliga, og dæmar væl at gera gjøldur burtur úr tí, sigur hann, at tað er júst tað føroyska, hann saknar í teim flestu uppskotum um nýggj tinghús.

- Vinnandi uppskotið er gott og vakurt, ivaleyst tað besta, men eg kundi hugsað mær, at onnur virðisløgn varð eitt alternativ til hini. Uppskotini líkjast øll ov nógv hvør øðrum, á ein ella annan hátt eru tey postmodernistisk. Har fall eg fyri uppskotinum hjá J.P. Gregoriussen. Tað dregur eina heilt greiða linju úr Tinganesi niðan á Vaglið. Hann letur tað vakra og tað ljóta í umhøvrvinum fáa frið. Løgtingshúsið fær í hansara uppskoti aðrar

funksjónir enn tað hevur í løtuni, men er har órørt uttanifr. Hann ger nógv burtur úr tí tjóðskaparliga við smáum lönnum, mønum, nógvum reisingum, tekjum og øðrum. Tað sær út sum ein lítill bygð, sigur Óli Petersen.

- Uppskotið er ikki frítt fyri humor og tað skal til. Til dømis luftbrúgvinn millum nýggju tinghúsini og gamla apotek er eitt rættiliga skemtiligt innlegg. Tinglimirir sleppa at ganga turrsköddir ímillum, men teir verða eygleiddir av okkum.

Vinnarauppskotið og onnur eisini arbeiða nógv við heildini í umhøvrvinum. Sært tú eina heild í uppskotinum hjá J.P. Gregoriussen?

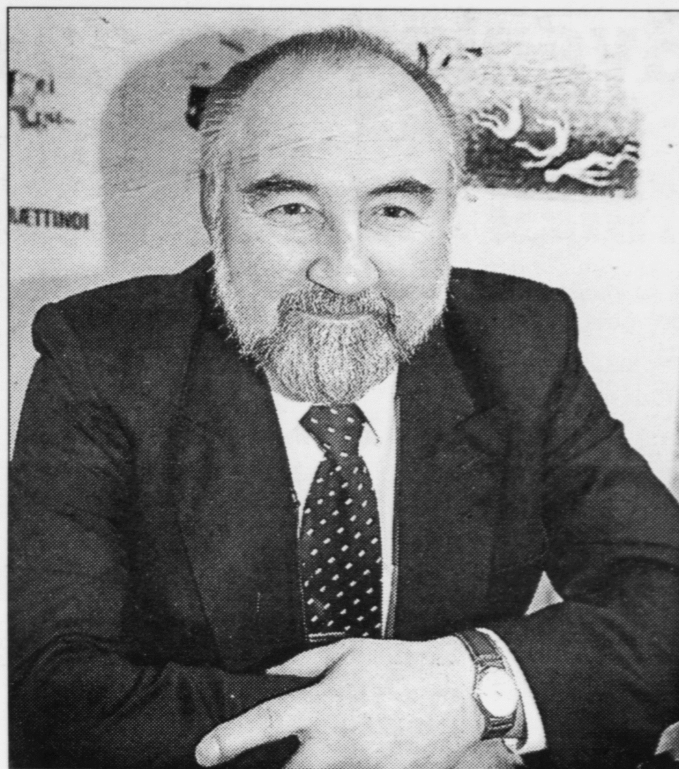
- Økið har umvegir er ikki ein heild, tað er óstrukturerað. Flestu uppskotini hava næstan hug at draga Norrønu niðan á Vaglið, tey eru flott, men ógvilg. Tað sum ikki er so heppið við uppskotinum hjá J.P. Gregoriussen er, at hann einki

ger við bygningin hjá Telefonverkinum. Tey prýða als ikki í umhøvrvinum, og man venur seg aldri við tey. Hann innrættar bygningin til skrivstovur og annað, men rører ikki útsjónina. Og tað hava hini gjørt, bæði innan og uttan.

Gomlu húsini varðveitast Óli Petersen heldur, at gomlu tinghúsini eiga at verða varðveidd.

- Tey eru vøkur og hava søgulig virði. Eiga húsini at verða tikin burtur, tí tey reint súmbolskt umboða eina tíð, har vit ikki hava tikið ábyrgd av okkum sjálvum, sum Bárður Jákupsson sigur (í blaðnum í gjár, bløð.), so skal so nógv takast burtur. Sjálvt Kirkjubómúrurin umboðar ikki okkum, men eitt fremmant vald.

- At tey flestu uppskotini í kappingini lata tinghúsini fara skilji eg væl, tí tey standa í vegin fyri tí ið kreyst. Eg skal ikki siga, at uppskotini eru í Ceausescu-stíli, men tey minna um og

útstrála maktanna megi. Tað er fyri so vítt alt í lagi, men tað er ikki serliga føroyskt í minari verð.

Tú plagar annars at gera gjøldur burtur úr tí serføroyska?

- Jú, avgjørt, tá ið tað verður supernationalt. Tað serliga við uppskotinum hjá J.P. Gregoriussen er ikki akkurat tað, at hann brúkar flagtak, men bygningstílin er hansara egni.

Iblásturin til tøkningina

Hóast Óli Petersen heldur, at dómsnevndin er hevur valt rætta uppskotið, - um

enn hann metir onnur hava góðar dygdir -, roknar hann ikki við, at tað kemur so langt, at tey verða bygð.

- Tey verða alt ov dyr. Hinvegin verður tað samtykt, at tað verða tey húsini, sum verða bygð, so fara eg og øll onnur at ganga inn fyri tí, sum kemur. Og so er kjakið liðugt, sigur Óli.

Óli Petersen kann ikki lata vera við at prika til Finnoga Ísakson, løgtingsformann, sum hevur sitið í dómsnevndini, ið hevur tikið dagar ímillum uppskoti.

- Tað sum tiltalar Finnoga við vinnarauppskoti-

um er, at Heidi Poulsen, sum hevur teknað húsið, er abbadóttir Jóhan Poulsen, sum var erka sambandsmaður, at hon siterar Jóannes Patursson sum íblástur til tekningina, og brúkar føroyska ull sum bjálving.

Um tað var rætt at avmarka kappingina bara at fevna um føroyska arkitektar sigur Óli Petersen.

- Onnur áttu at sloppið at tikið lut, tey høvdu gjørt kappingina meiri spennandi.

Arne Thorsteinsson, landsantikvarur:

Tinghúsið einki søguligt virði

- Tað er altíð trupult hjá fólki at ímynda sær, at eitthvørt skal burtur, men býarmyndin broytist alla tíðina, og eftir mínum tykki er tað als ikki spell at taka tinghúsið niður, sigur Arne Thorsteinsson.

TURID KJØLBRO

Sum landsantikvarur hevur Arne Thorsteinsson ábyrgdina av tí ið er friðað við lóg. Løgtingshúsini eru ikki friðað, hóast tey eru eini serstøk hús og hóast tey verða 150 ára gomul ár 2002. Og Arne Thorsteinsson heldur ikki, at tað er nokur orsök at varðveita tinghúsini.

- Tey hava einki søguligt virði og eru í grundini so nógv og so ofta umbygð, at tey als ikki eru í tí líki, tey

vóru, tá ið tey vórðu bygð í 1852. Í 1907 vórðu tey umbygð og aftur fyri uml. 20 árum síðani. Sum tey standa í dag hava tey fingið ein føroyskan búna við flagi og tjøru, og vit hava lyndi til at halda, at bara tey hava tað, so eru tey føroysk. Men eg eri ikki rættiliga heitur fyri teimum og haldi heldur ikki, at tað er spell, um tey verða tikin niður. Tað er altíð trupult hjá fólki at ímynda sær, at eitthvørt skal burtur, men býarmyndin broytist alla tíðina, sigur

Arne Thorsteinsson.

Um tinghúsini áttu at ligið í Tinganesi sum tey upprunaliga vóru, sigur Arne Thorsteinsson:

- Tað ber ikki til at endurskapa tað sum var, vit kunnu bara skapa nakað nýtt. Og fyri nútíðar føroyingum eigur tinghúsið at vera á tinghúsvøllinum.

- Tá ið tinghúsini vórðu umbygð hugsaðu fólk ikki um at varðveita. Tað er ikki fyrr enn seinastu 30-40 árin, at vit eru farin at hugsa soleiðis.

Fyrsta tinghúsið stóð yst á Tinganesi, men brendi í grund í 1673. Síðani tá hevur tinghús ikki verið í Tinganesi. Í 18. öld vórðu tinghús bygð í Gongini og standa enn har sum partur av Müllers-húsunum. Í 1852, tá ið tingið varð endurreist, vórðu tinghús bygð á staðnum tey standa í dag. Og endalig avgerð er tikin um, at har skulu tey nýggju eisini standa.

